

Akademik prof. dr Miodrag N. Simović

Prof. dr Vladimir M. Simović

Prof. dr Marina M. Simović

OSNOVI KRIVIČNOG PROCESNOG PRAVA SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA

Akademik prof. dr Miodrag N. Simović

Prof. dr Vladimir M. Simović

Prof. dr Marina M. Simović

OSNOVI KRIVIČNOG PROCESNOG PRAVA SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA

Banja Luka

2024

OSNOVI KRIVIČNOG PROCESNOG PRAVA SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA

Izdavač:

Evropski defendologija centar za naučna, politička, ekonomska, socijalna,
bezbjednosna, sociološka i kriminološka istraživanja, Banja Luka

Za izdavača:

Prof. dr Duško Vejnović

Autori:

Akademik prof. dr Miodrag N. Simović, prof. dr Vladimir M. Simović,
prof. dr Marina M. Simović

Recenzenti:

Akademik prof. dr Stanko Bejatović
Prof. dr Drago Radulović

Lektor:

Danijela Vasić, profesor srpskog jezika i književnosti

Priprema za štampu i dizajn korica:

Amela Harba-Bašović, akademski grafičar

Tiraž:

50 primjeraka

Štampa:

Grafomark Laktaši

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука
343.1(73)

СИМОВИЋ, Миодраг Н., 1952-

Osnovi krivičnog procesnog prava Sjedinjenih Američkih
Država / Miodrag N. Simović, Vladimir M. Simović, Marina M.
Simović. - Banja Luka : Evropski defendologija centar za naučna,
politička, ekonomska, socijalna, bezbjednosna, sociološka i
kriminološka istraživanja, 2024 (Laktaši : Grafomark). - 724 стр. ;
24 cm

Тираж 50. - Напомене и библиографске референце уз текст. -
Библиографија уз свако поглавље. - Резимеи на енгл. језику уз
свако поглавље.

ISBN 978-99976-22-89-1

COBISS.RS-ID 140440833

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE	21
I. POGLED NA KRIVIČNOPRAVNI POSTUPAK U SAD	23
1. Uvod	23
2. Federalni model (engl. <i>The Federal Model</i>)	25
3. Drugi modeli	26
4. Faze u postupku	27
4.1. Prijava krivičnog djela (engl. <i>The Reported Crime</i>)	27
4.2. Istraga prije hapšenja (engl. <i>Prearrest Investigation</i>)	28
4.3. Hapšenje (engl. <i>Arrest</i>)	30
4.4. Registrovanje hapšenja (engl. <i>Booking</i>)	30
4.5. Istraga nakon hapšenja (engl. <i>Post-Arrest Investigation</i>)	30
4.6. Odluka o optužbi (engl. <i>The Decision to Charge</i>)	31
4.7. Podnošenje krivične prijave (engl. <i>Filing the Complaint</i>)	32
4.8. Preispitivanje hapšenja od magistratskog sudije (engl. <i>Magistrate Review of the Arrest</i>)	32
4.9. Prvo pojavljivanje pred sudom (engl. <i>The First Appearance</i>)	33
4.10. Pripremno ročište (engl. <i>Preliminary Hearing</i>)	33
4.11. Preispitivanje velike porote (engl. <i>Grand Jury Review</i>)	34
4.12. Podnošenje optužnog prijedloga i optužnice (engl. <i>The Filing of the Indictment or Information</i>)	34
4.13. Optužni postupak u kome se optuženi izjašnjava o krivici (engl. <i>Arraignment</i>)	35
4.14. Prijedlozi koji prethode sudskom postupku (engl. <i>Pretrial Motions</i>)	35
4.15. Suđenje (engl. <i>The Trial</i>)	35
4.16. Donošenje presude (engl. <i>Sentencing</i>)	36
4.17. Žalbe (engl. <i>Appeals</i>)	38
4.18. Vanredni pravni lijekovi poslije izrečene presude (engl. <i>Postconviction Remedies</i>)	38
5. Temeljni ciljevi procesa	39
5.1. Primjena materijalnog prava (engl. <i>Implementing the Enforcement of the Substantive Law</i>)	39
5.2. Otkrivanje istine (engl. <i>Discovery of the Truth</i>)	44
5.3. Adversarno donošenje odluke	45
6. Zakoni koji regulišu postupak	48
Literatura	50

II. FORMALNI KRIVIČNI POSTUPCI	54
1. Uvodne napomene	54
2. Postupak pred velikom porotom	56
2.1. Priroda postupka pred velikom porotom	56
2.2. Korištenje dokaza	57
2.3. Privilegija protiv samooptuživanja i imunitet	57
2.4. Pravo svjedoka na branioca	58
3. Jemstvo i preventivni pritvor	59
3.1. Jemstvo	59
3.2. Preventivni pritvor	60
4. Pogađanje tužioca i branioca o optužbi	61
4.1. Obećanja tužioca	61
4.2. Pravo na advokata prema Šestom amandmanu	63
4.3. Dobijanje priznanja	63
4.4. Povlačenje priznanja krivice od optuženog	63
4.5. Prava koja se izuzimaju priznanjem	64
5. Pravo na ubrzani sudski postupak	64
6. Prijedlog za izuzimanje dokaza prije suđenja	66
7. Predraspravno predočavanje dokaza	66
7.1. Predočavanje za odbranu	66
7.2. Predočavanje za tužioca	68
8. Suđenje	69
8.1. Pravo optuženog da prisustvuje suđenju	70
8.2. Prava optuženog prilikom suočenja (konfrontacije)	70
8.3. Pravo na ćutanje optuženog	72
9. Ne dva puta o istom	72
9.1. Postupci na koje se garancija odnosi	73
9.2. Ponovno optuženje nakon ništavog sudskeg postupka	74
9.3. Ponovno gonjenje nakon oslobađajuće presude	74
9.4. Ponovno gonjenje nakon osude	75
9.5. Ponovna optužba od različite vlasti	76
9.6. Krivična djela koja se preklapaju	76
9.7. Upotreba prethodnih osuda po zakonima koji važe za učinioca iz navike	77
10. Umjesto zaključka	78
Literatura	78
III. USTAVNA NAČELA KRIVIČNE PROCEDURE I NJIHOV ZNAČAJ U SUPROTSTAVLJANJU SAVREMENIM OBLICIMA KRIMINALITETA	81
1. Uvod	81
2. Isključenje dokaza (engl. <i>exclusion of evidence</i>)	83

3. Izvršenje pravila isključenja i izuzeci od tog pravila	85
4. Posljedice povrede isključujućeg pravila	87
5. Četvrti amandman	88
6. Hapšenje i druga zadržavanja	89
6.1. Ograničeno zadržavanje – zaustavljanje i pregled lica	92
6.2. Zaustavljanje automobila	93
6.3. Zadržavanje tokom zakonitog pretresa	94
Literatura	95

IV. PRAVNI STANDARDI KOJIMA SE UREĐUJE

KRIVIČNI POSTUPAK	98
1. Uvod	98
2. Priznanje (engl. <i>confession</i>) i policijsko ispitivanje (engl. <i>police interrogation</i>)	98
2.1. Uvodne napomene	98
2.2. Miranda uopšteno	99
2.3. Ispitivanje zadržanog lica (engl. <i>custodial interrogation</i>)	100
2.4. Lakše krivično djelo (engl. <i>minor crimes</i>)	101
2.5. Šta predstavlja ispitivanje?	102
2.6. Javna sigurnost (engl. <i>public safety</i>) kao izuzetak od Mirande	102
2.7. Odricanje od Mirandinih prava	103
2.8. Druga pitanja u vezi sa Mirandom	104
3. Obavljanje prepoznavanja (engl. <i>line-up</i>) i druge identifikacione procedure prije suđenja	105
3.1. Identifikacione procedure uopšteno	105
3.2. Privilegija protiv samooptuživanja	106
3.3. Pravo na advokata prije rasprave o sukobljenim interesima	106
3.4. Procesne garancije identifikacione procedure	107
4. Pravilo isključenja nezakonitih dokaza (engl. <i>exclusionary rule</i>) ...	108
4.1. Uopšteno o pravilu	108
4.2. Priroda pravila isključenja nezakonitih dokaza	108
4.3. Izvedeni dokaz (engl. <i>derivate evidence</i>)	109
4.4. Dodatna upotreba izuzetaka	111
4.5. Izuzetak u dobroj namjeri (engl. <i>in good faith exception</i>)	112
5. Pravo na advokata (engl. <i>right to counsel</i>)	113
5.1. Pravo na branioca optuženog slabog imovnog stanja	113
5.2. Odricanje od prava na branioca	115
5.3. Ovlaštenje na pravo na advokata	115
6. Formalne procedure	116
6.1. Postupci velike porote	116
6.2. Jemstvo i preventivni pritvor	117

6.3. Pogađanje tužioca i branioca o optužbi (engl. <i>plea bargaining</i>)	118
6.4. Pravo na ubrzani sudski postupak (engl. <i>right to speedy trial</i>)	120
6.5. Pretpretresno otkrivanje dokaza (engl. <i>pre-trial discovery</i>)	121
6.6. Glavni pretres	121
6.7. Dvostruka ugroženost (engl. <i>double jeopardy</i>)	123
7. Zaključak	125
Literatura	125

V. KONSTITUALIZACIJA KRIVIČNOG POSTUPKA U

KONTEKSTU NOVIJE PRAKSE VRHOVNOG SUDA	128
1. Umjesto uvoda	128
2. Hapšenje, pretres i oduzimanje	128
3. Prisluškivanje telefona i elektronski nadzor	132
4. Ispitivanje osumnjičenog i njegovo priznanje	133
5. Istraga velike porote	134
6. Pravo na advokata	134
7. Obim optužbe: pripajanje	136
8. Brzo suđenje i druga brza rješenja	136
9. Priznanje krivice	136
10. Suđenje sa porotom i nepristrasnim sudijom	137
11. Suđenje	137
12. Procedura donošenja presude	138
13. Žalba	140
14. Naknadna ocjena osude	141
Literatura	142

VI. NAPOMENE O SMRTHOJ KAZNI

1. Uvod	144
2. Zakon o krivičnom postupku države Teksas	146
3. Poseban spisak potencijalne porote	147
4. Formiranje porote u slučaju teškog krivičnog djela	149
5. Suđenje pred porotom	150
6. Presuda	151
7. Zakonska procedura u slučaju smrthne kazne	151
8. <i>Habeas corpus</i> žalba	153
9. Naknadna ili uzastopna žalba	153
10. Odbor za pomilovanje i uslovni otpust	154
11. Određivanje datuma izvršenja smrthne kazne	154
12. Procedura pogubljenja	154
13. Razlozi velikog broja pogubljenja	156

14. Zakon o krivičnom postupku države Masačusets	156
15. Ubistvo prvog stepena	158
16. Žalbeni postupak	159
Literatura	160

VII. DOKAZI: OPŠTI USLOV ZA RELEVANTNOST

I SPECIFIČNOSTI ISKLJUČENJA

RELEVANTNOG MATERIJALA

1. Uvodne napomene	162
2. Osnovni standard i njegova primjena	162
3. Neopravdane predrasude	164
4. Situacije koje se ponavljaju i bježanje od jurisdikcije	165
5. Slični događaji	165
6. Specifičnosti izdvajanja dokaznog materijala	166
6.1. Osiguranje	166
6.2. Naknadne mjere pravnih sredstava	167
6.3. Nagodbe i ponude za nagodbe	167
6.4. Plaćanje medicinskih troškova	168
7. <i>Nolo contendere</i> i povlačenje priznanja krivice	169
8. Svjedočenje o karakteru	170
9. Sklonost zaključivanju	171
10. Nesklonost upotrebi svjedočenja o karakteru	172

Literatura	173
------------------	-----

VIII. PRAVO NA BRANIOCA: NA SUĐENJU I

POSTUPKU PO ŽALBI

1. Uvodne napomene	175
2. Odluke sudova prije slučaja Gideon	178
2.1. <i>Powell v. Alabama</i>	178
2.2. <i>Betts v. Brady</i>	179
2.3. <i>Gideon v. Wainwright</i>	180
3. Praksa poslije Gideona: slučajevi lakših krivičnih djela	181
3.1. <i>Argersinger v. Hamlin</i>	181
3.2. <i>Scott v. Illionis</i>	182
4. Pravo na advokata u postupku po žalbi	183
5. Pravo samozastupanja	185
6. Ograničenja prava na odbranu	186
7. Efikasna odbrana	187
8. Efektivna pomoć branioca: sukob interesa	189
9. Efektivna odbrana: uloga etičkih pravila	190
10. Umjesto zaključka	191

Literatura	192
------------------	-----

IX. ULOGA VELIKE POROTE U KRIVIČNOM POSTUPKU	196
1. Uvodne napomene	196
2. Prava optuženog u odnosu na optužbu tužioca	197
2.1. Prava iz Petog amandmana na Ustav SAD	197
2.2. Četrnaesti amandman i procesne garancije (engl. <i>due process</i>)	199
2.3. Nadležnost za optužni prijedlog	201
2.4. Ograničenje od prava na razmatranje optužbe pred velikom porotom	201
3. Struktura velike porote	202
3.1. Sastavljanje velike porote	202
3.2. Kontrola nad dokazima	203
3.3. Mogućnost svjedočenja optuženog	204
3.4. Dokazna pravila	205
3.5. Pravni savjet	205
3.6. Količina dokaza	205
3.7. Odluka o optužnom prijedlogu	206
3.8. Ponovno podnošenje optužbe	206
3.9. Zahtjevi tajnosti	206
3.10. Transkripcija	207
4. Efikasnost velike porote	207
5. Opšti principi izazova zbog lošeg ponašanja	211
6. Uobičajene tužilačke pogreške	215
7. Zaključak	223
Literatura	224

X. KLAUZULA ZABRANE DVOSTRUKOG SUĐENJA U KRIVIČNOM POSTUPKU	227
1. Uvodne napomene	227
2. Pojam i istorijat	228
3. Postupci koji se primjenjuju	231
4. Kada se primjenjuje dvostruka ugroženost	236
4.1. Porotno suđenje	236
4.2. Suđenje (bez porote)	237
4.3. Izjašnjavanje o krivici	237
4.4. Nedostatak sudske jurisdikcije	237
4.5. Oslobađanje postignuto prevarom	239
5. Izuzeci od klauzule dvostruke ugroženosti	239
6. Snaga presuđene stvari	244
7. Prestanak ugroženosti	244
8. Isto djelo	245

9. Ponovno podizanje optužbe	246
Literatura	247

XI. SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU I

EFIKASNO PRESUĐIVANJE	249
1. Uvodne napomene	249
2. Interesi koji se štite	249
3. Primjenjivost prava na suđenje u razumnom roku	251
4. Odricanje od prava	254
5. Krivičnopravna posljedica povrede prava na suđenje u razumnom roku	255
6. Ustavni test procjene vjerovatnoće	255
6.1. Slučaj Barker	255
6.2. Dužina odlaganja	257
6.3. Razlog za odlaganje	259
6.4. Odgovornost optuženog u vezi s pozivanjem na pravo	260
6.5. Predrasuda	261
7. Izvori prava u vezi s pravom na suđenje u razumnom roku	263
7.1. Federalni zakon o suđenju u razumnom roku (<i>Federal Speedy Trial Act of 1974</i>)	263
7.2. Državne odredbe	267
8. Optuženi koji je lišen slobode	269
8.1. Federalni Zakon o suđenju u razumnom roku iz 1974. godine	272
8.2. Međudržavni sporazum o pritvoru (<i>Interstate Agreement on Detainers – IAD</i>)	272
8.3. Jedinstveni zakon o obaveznom odlučivanju o pritvoru (<i>Uniform Mandatory Disposition of Detainers Act – UMDDA</i>)	274
9. Pravo na drugo suđenje u razumnom roku	274
9.1. Zastarjelost	274
9.2. Protivustavno odlaganje prije optužbe	276
9.3. Postpretresna odlaganja	279
10. Zaključak	281
Literatura	282

XII. ZNAČENJE OSNOVANE SUMNJE IZ ČETVRTOG

AMANDMANA NA USTAV SAD	285
1. Uvod	285
2. Pojam osnovane sumnje	285
3. Utvrđivanje osnovane sumnje	288
4. Aguilar test	290

5. Sveukupnost okolnosti (Gates test)	292
6. Osnovana sumnja i standard razumnosti	294
7. Kolika je osnovana sumnja?	296
8. Osnovana sumnja kao klizna skala	297
Literatura	299

XIII. ZNAČENJE POJMOVA – OSNOVANA SUMNJA I NALOG ZA PRETRES STANA U KONTEKSTU ČETVRTOG

AMANDMANA NA USTAV SAD	301
1. Uvodne napomene	301
2. Određene informacije kojima se utvrđuje osnovana sumnja	304
2.1. Test ukupnost okolnosti	304
2.2. Odustajanje od Aguillarovog testa u slučaju Gates	306
2.3. Kritika	307
2.4. Identitet informanta	308
2.5. Kriminalna reputacija osumnjičenog	309
2.6. Informacije koje potiču od izvora koji nemaju veze sa kriminalom	309
3. Nalog za pretres – izdavanje i sprovođenje	311
3.1. Uslov posebnog opisivanja	312
3.2. Šta se može oduzeti?	313
3.3. Nalog za pretres protiv lica koja nisu osumnjičena	315
3.4. Izvršenje naloga	315
3.5. Pretres lica u prostorijama	318
3.6. Ograničen prostor za pretres i oduzimanje neimenovanih predmeta	318
3.7. Prisustvo medija i zadiranje u tijelo	319
4. Naredba za hapšenje	321
5. Zaključak	322
Literatura	322

XIV. PRAVILO ISKLJUČENOSTI NEZAKONITO

PRIBAVLJENIH DOKAZA	325
1. Uvodne napomene	325
2. Svrha i funkcija pravila isključivanja	325
3. Situacija potvrđivanja pravila isključivanja	327
3.1. Slučajevi pretresa i zapljene	328
3.2. Tajno snimanje telefona	329
3.3. Automatski položaj	330
4. Izvedeni dokazi	331
4.1. Izuzetak nezavisnog izvora	332
4.2. Izuzetak pročišćene mrlje	333

5. Upućivanje na drugi zločin	335
6. Tragovi do svjedoka	335
7. Priznanje kao pročišćena mrlja	335
8. Priznanje kao otrovano drvo	337
9. Očitovanje o krivici kao posljedica priznanja	337
10. Svjedočenje optuženog kao produkt priznanja	338
11. Nezakonito zaustavljanje kao „otrovno voće“	338
12. Dodatna upotreba izuzetaka	339
13. Izuzetak dobre vjere (objektivno razumno uvjerenje)	341
14. Zaključak	343
Literatura	344

XV. TERMINOLOGIJA ČETVRTOG AMANDMANA NA

USTAV SAD KOJA SE ODNOSI NA PRETRES

1. Uvodne napomene	346
2. Savremeni koncept pretresa: <i>Katz v. United States</i>	349
3. Pretres poslije slučaja Katz	352
4. Prisluškivanje razgovora putem lažnih prijatelja	353
5. Podaci dostupni javnosti	355
6. Otvoreni prostor	357
7. Pretres koji vodi izdavanju naloga	358
8. Pravila izvršenja naloga	360
9. Elektronski nadzor	365
10. Vazdušno nadgledanje	368
11. Psi tragači i drugi testovi za krijumčarenje	370
12. Pretraga smeća	371
13. Pretres u inostranstvu ili na granici	372
14. Inspeksijski pregled	372
15. Pretresanje i privremeno oduzimanje predmeta (Četvrti amandman na Ustav SAD)	373

Literatura	375
------------------	-----

XVI. HAPŠENJE I PRETRES BEZ NALOGA KROZ PRIZMU

PRAVNIH STANDARDA VRHOVNOG SUDA

1. Uvod	380
2. Hapšenje bez naloga	381
2.1. Ustavni zahtjev	381
2.2. Zakonski uslovi	385
2.3. Saslušanje o osnovanoj sumnji nakon hapšenja	386
2.4. Korištenje smrtonosne sile (engl. <i>deadly force</i>) da se izvrši hapšenje	387
3. Pretres povezan sa hapšenjem	388

3.1. Sudska praksa prije 1969. godine	388
3.2. Slučaj Chimel	388
3.3. Interpretacija Chimela	390
3.4. Pretres automobila	390
4. Preduzimanje niza zaštitnih mjera	393
5. Uništenje dokaza	394
6. Blagovremenost pretresa	394
7. Zakonitost hapšenja	396
8. Primjena na lakše krivično djelo	397
Literatura	401
XVII. HAPŠENJE I NALOG ZA PRETRES	403
1. Uvod	403
2. <i>Common law</i> i zakonska pravila hapšenja	403
3. Ustavna pravila o hapšenju	404
4. Hapšenje na javnom mjestu:	
Watsonovo pravilo bez naloga	404
5. Hapšenje u domu: Paytonovo pravilo zahtjeva za nalog	405
6. Hapšenje u kući treće osobe: Steagaldov princip	407
7. Upotreba sile u procesu hapšenja	408
8. Pretresanje s obzirom na ustavno pravilo izdavanja naloga	409
9. Zahtjev za izdavanje naloga	411
10. Zahtjev neutralnog i nepristrasnog sudije	411
11. Zakletva ili potvrđivanje	412
12. Zahtjev za pojedinosti u nalogu za pretres	413
Literatura	413
XVIII. DOBROVOLJNI PRISTANAK ZA PRETRES I	
ISPRAVNOST BALANSIRANJA STANDARDA	
U KRIVIČNIM ISTRAGAMA	416
1. Uvodne napomene	416
2. Osnovanost dobrovoljnosti	417
3. Spoznaja o pravima iz Četvrtog amandmana	420
4. Područje pretresa	421
5. Pristanak treće strane	422
6. Očigledno ovlaštenje	423
7. Razumnost balansiranja standarda u krivičnim istragama	424
7.1. <i>Terry v. Ohio</i> : Mišljenje	425
7.2. Opravdana sumnja	426
7.3. Razlikovanje Teri zaustavljanja od hapšenja	430
7.4. Osnovi za Teri zaustavljanja	432
7.5. Potraga za oružjem: kod lica	434

7.6. Pretres automobila radi pronalaska oružja	434
7.7. Zaštitni pretres mjesta boravka	435
8. Privremeno oduzimanje imovine	435
9. Umjesto zaključka	436
Literatura	437

XIX. PRISLUŠKIVANJE U KRIVIČNOM POSTUPKU:

SADRŽINA, IZVRŠENJE SUDSKOG NALOGA I

PRAVNI LIJEKOVI

1. Uvodne napomene	440
2. Šta obuhvata nadzor?	443
2.1. Žičane komunikacije	444
2.2. Elektronska komunikacija	446
2.3. Usmena komunikacija	448
2.4. Elektronski, mehanički ili drugi uređaji	449
2.5. Slušne ili druge akvizicije	450
2.6. Sadržaj	450
3. Aktivnosti telefonske kompanije	451
4. Saglasnost	451
5. Nadzor nacionalne bezbjednosti	452
6. Zahtjev za izdavanje sudskog naloga	454
6.1. Sadržaj zahtjeva	455
6.2. Kontrola zahtjeva	458
6.3. Sadržaj naloga	458
7. Izvršenje naloga	459
7.1. Minimizacija	460
7.2. Izmjena i proširenje	461
7.3. Obavještenje nakon nadzora	462
7.4. Pečaćenje	462
8. Pravni lijekovi	463
8.1. Otkrivanje nezakonitog elektronskog nadzora	465
8.2. Objavljivanje elektronskih zapisa o nadzoru	466
8.3. Građanski pravni lijekovi	467
8.4. Krivične kazne	468
9. Umjesto zaključka	468
Literatura	469

XX. PRISLUŠKIVANJE TELEFONA I ELEKTRONSKI

NADZOR U KRIVIČNOM POSTUPKU

1. Uvodne napomene	472
2. Praksa Vrhovnog suda	474
3. Značenje paragrafa 605 Saveznog zakona o komunikacijama	475

4. Netelefonsko elektronsko prisluškivanje razgovora	477
5. Naslov III Zakona o suzbijanju krivičnih djela i Četvrti amandman na Ustav SAD	478
5.1. Kontinuirani nadzor	480
5.2. Nedostatak obavještenja	482
5.3. Osnovana sumnja	483
5.4. Specifičan opis	483
5.5. Prikriveni ulazak	484
6. Hitno presretanje bez naloga	485
7. Upotreba tajnih agenata	485
8. Zaključak	488
Literatura	488

XXI. KORIŠTENJE ELEKTRONSKOG NADZORA I TAJNIH AGENATA ZA PRIKUPLJANJE DOKAZA U KRIVIČNOM POSTUPKU

1. Uvod	490
2. Sadržina nadzora	494
2.1. Elektronska komunikacija	495
2.2. Govorna komunikacija	496
2.3. Elektronski, mehanički i drugi uređaji	496
2.4. Sadržaj	497
3. Aktivnosti telefonskih kompanija	497
4. Pristanak na prisluškivanje	498
5. Nadzor u okviru nacionalne bezbjednosti	498
6. Zahtjev za izdavanje i izdavanje sudskog naloga	501
7. Izvršavanje naloga	505
8. Pravni lijekovi	509
9. Upotreba tajnih agenata	512
10. Navođenje na krivično djelo (policijska provokacija)	514
11. Zaključak	515
Literatura	515

XXII. POJAM I SADRŽINA ISPITIVANJA

OSUMNJIČENOG U PRITVORU	518
1. Uvodne napomene	518
2. Objektivna razumna sumnja	519
3. Mjesto ispitivanja	520
4. Blaža krivična djela	522
5. Sadržina ispitivanja	523
5.1. Pitanja za identifikaciju	527
5.2. Pitanja u hitnim slučajevima	527

5.3. Pitanja koja nisu postavili policijski službenici	527
6. Izuzetak javne bezbjednosti	529
7. Umjesto zaključka	531
Literatura	532

XXIII. PRIZNANJE I POLICIJSKO ISPITIVANJE U KRIVIČNOM POSTUKU: SLUČAJ MIRANDA I ISPITIVANJE U PRITVORU

1. Uvodne napomene	535
2. Predmeti priznanja prije Mirande	537
3. Slučaj Escobedo i pravo na branioca	538
4. Slučaj Miranda	540
4.1. Primjena u bilo koje vrijeme i odricanje	540
4.2. Pravo na branioca i nedopustivost	541
4.3. Peti amandman i slučaj Miranda	541
Literatura	543

XXIV. PREPOZNAVANJE I DRUGI POSTUPCI

IDENTIFIKACIJE U ISTRAŽNOM POSTUPKU	546
1. Uvodne napomene	546
2. Ograničenje privilegije protiv samooptuživanja	547
2.1. Slučaj Schmerber	547
2.2. Produženje	548
2.3. Odbijanje saradnje	548
3. Pravo na advokata	549
3.1. Pravilo Wade–Gilbert	549
3.2. Potvrda pravila Wade–Gilbert u slučaju Moore	551
3.3. Značenje prava na advokata	552
3.4. Odustajanje	553
3.5. Zamjena advokata	553
3.6. Zakon o suzbijanju krivičnih djela (engl. <i>Crime Control Act</i>)	553
4. Izuzeci od prava na advokata	554
4.1. Identifikacija prije optužnice	554
4.2. Identifikacija fotografijom	555
4.3. Naučni metodi	555
5. Ograničenja procesnih garancija (engl. <i>due process</i>)	556
5.1. Slučaj Stovall	556
5.2. Sugestivna identifikacija je prihvatljiva ako je pouzdana	557
5.3. Upotreba fotografija	557

5.4. Dalja popustljivost u slučaju Brathwaite	559
5.5. Trenutna nesigurnost doktrine zakonitog postupanja (engl. <i>due process doctrine</i>)	560
Literatura	561
XXV. KVALIFIKOVANOST ZA SVJEDOČENJE	563
1. Uvodne napomene	563
2. Kvalifikovanost svjedoka	564
3. Uvodna riječ	565
4. Struktura i redoslijed dokaza	566
5. Sugestivna, zavaravajuća i argumentovana pitanja	567
6. Osvježavanje podsjećanja	569
7. Zabilježena sjećanja	571
8. Pravilo mišljenja	572
9. Obim unakrsnog ispitivanja	573
10. Interakcija federalnih pravila i određenih pravila o povlasticama	575
11. Završna riječ i sudijske upute	577
Literatura	578
XXVI. PRAVILO SVJEDOČENJA PO ČUVENJU:	
PRIRODA I OBJAŠNJENJE	580
1. Uvodne napomene	580
2. Primjena opšteg načela	581
3. Ponašanje kao svjedočenje po čuvenju	586
4. Ranije izjave svjedoka	588
5. Pravilo svjedočenja po čuvenju i Savezna pravila o dokaznom materijalu	592
Literatura	594
XXVII. POLICIJSKO OHRABRENJE I ZAŠTITA OD NAVOĐENJA NA KRIVIČNO DJELO	598
1. Uvodne napomene	598
2. Obim odbrane	599
3. Subjektivni i objektivni test navođenja na krivično djelo	601
3.1. Subjektivni pristup	601
3.2. Objektivni pristup	602
3.3. Prigovori na subjektivni pristup	604
3.4. Prigovori objektivnom pristupu	605
4. Proceduralne protivusluge	607
4.1. Prihvatanje dokaza o ranijem ponašanju optuženog	607

4.2. Sudijsko ili porotničko odlučivanje	608
4.3. Nedosljedna zaštita	608
4.4. Teret dokazivanja	609
5. Drugi izazovi prakse podsticanja	610
5.1. Praksa advokatskog honorara	610
5.2. Podsticanje onih koji nisu razumno sumnjivi	612
5.3. Pretjerano uplitanje države u kriminalni poduhvat	612
Literatura	615

XXVIII. POGAĐANJE TUŽIOCA I BRANIOCA O OPTUŽBI I

PRIZNANJE KRIVICE	617
1. Uvodne napomene	617
2. Priznanje krivice	617
3. Ustavni principi opravdanosti priznanja krivice	619
4. Dobijanje punovažnog priznanja krivice	623
5. Efekat priznanja krivice po ranijim ustavnim zahtjevima	624
6. Opšti principi pogađanja tužioca i branioca o optužbi	625
7. Politika pogađanja tužioca i branioca o optužbi	627
8. Neuspjele nagodbe	629
9. Povlačenje ponude	630
10. Tužilačka i sudska osvetoljubivost	631
Literatura	635

XXIX. AMERIČKI ODGOVOR NA NASILJE MALOLJETNIKA:

ZAKONODAVNA RJEŠENJA I

AKTUELNI PROBLEMI	637
1. Uvodne napomene	637
2. Proceduralna zaštita	638
3. Definisanje i vrednovanje maloljetničke delinkvencije	640
3.1. Pravda bez sudskog postupka: izbjegavanje stigme	642
3.2. Promjena percepcije delinkvencije	642
4. Šta je maloljetnička delinkvencija?	645
5. Pokazatelji delinkvencije	645
5.1. Statistika maloljetničkog suda	648
5.2. Ispitivanje viktimizacije	649
5.3. Značaj podataka	649
5.4. Studije o samoprijavljivanju krivičnih djela	650
6. Raširenost i priroda delinkvencije	650
7. Kažnjavanje učinilaca krivičnih djela	653
8. Zaključak	654
Literatura	655

XXX. PREUSMJERAVANJE MALOLJETNIČKE

DELINKVENCije	660
1. Uvodne napomene	660
2. Potreba za korekcijama prema maloljetnim delinkventima	664
3. Alternativno postupanje sa maloljetnim delinkventima	664
3.1. Šta je <i>diversion</i> ?	665
3.2. Ko treba biti podvrgnut <i>diversionu</i> ?	666
3.3. Kad bi mladi trebalo da se preusmjere?	667
3.4. Gdje bi mlade trebalo preusmjeriti?	667
4. Neki rani diverzioni programi	668
5. Tipovi policijskog <i>diversiona</i>	668
5.1. <i>Diversion</i> bez upućivanja	669
5.2. <i>Diversion</i> sa upućivanjem	669
6. Alternative sudskog <i>diversiona</i>	671
6.1. Neformalna korekcija	671
6.2. Medijacija	672
6.3. Biro usluga za mlade	673
6.4. Odbori omladinske zajednice	674
6.5. Programi divljine	674
7. Uticaj <i>diversiona</i> na sistem maloljetničkog pravosuđa	676
7.1. Povećanje efikasnosti	676
7.2. Povećanje efektivnosti	678
7.3. Obezbjedenje procesnih garancija	679
8. Zaključak	679
Literatura	680

XXXI. O NEKIM ASPEKTIMA INSTITUTA KRIVIČNE

NAGODBE U ANGLO-AMERIČKOM PRAVU I

NJEGOVI SličNOSTIMA I RAZLIKAMA U

ODNOSU NA EVROPSKI KONTINENTALNI

MODEL KRIVIČNE NAGODBE

1. Uvodne napomene	687
2. Kraći osvrt na nagodbu u američkom krivičnom postupku	689
3. Značaj krivičnopravnih modela <i>crime control</i> i <i>due process</i>	692
4. Model kontrole kriminaliteta (engl. <i>crime control</i>)	692
5. Model ljudskih prava (engl. <i>due process</i>)	693
6. Osnovna obilježja krivične nagodbe u SAD	695
6.1. Pojam krivične nagodbe	696
6.2. Pravna priroda krivične nagodbe	697
6.3. Postupak izjašnjenja o osnovanosti optužbe	698

6.4. Vrste krivičnih nagodbi	700
6.5. Argumenti za i protiv krivične nagodbe	701
Literatura	703

XXXII. SISTEM KRIVIČNOG POSTUPKA U SAD:

USPJEŠAN MODEL ZA EVROPU?	708
1. Uvod	708
2. Povezanost krivičnog prava i krivičnog postupka	708
3. Izvori krivičnog procesnog prava	709
3.1. Formalni izvori	709
3.2. Neformalni izvori	711
4. Faze krivičnog gonjenja	711
4.1. Uopšteno	711
4.2. Istražna faza	712
4.3. Sudska faza	713
4.3.1. Podnošenje krivične prijave	713
4.3.2. Osnovana sumnja	713
4.3.3. Prvi dolazak uhapšenog pred magistrat	714
4.3.4. Preliminarno saslušanje	714
4.3.5. Procedura velike porote	716
4.3.6. Postupak u kome se optuženi izjašnjava o krivici	717
4.3.7. Prijedlog odbrane prije započinjanja suđenja (engl. <i>pretrial motion</i>)	717
5. Glavni pretres	718
5.1. Pravo na suđenje sa porotom	718
5.2. Priroda porote	718
5.3. Izbor porotnika	719
5.4. Ostala ustavna prava na pretresu	719
6. Žalba	720
7. Postupak u kome se traži proglašenje nenadležnosti suda (engl. <i>collateral attack</i>) za osudu	720
8. Umjesto zaključka	721
Literatura	723